

การออกเสียงชื่อสถานที่ท่องเที่ยวภาษาไทยของชาวจีน:
ใช้วิธีการถอดอักษรโรมันตามหลักเกณฑ์การถอดอักษรไทย
เป็นอักษรโรมันแบบถ่ายเสียงของราชบัณฑิตยสถาน

The Pronunciation of Thai Tourist Attraction Names
by Chinese People: Using the Romanization Method According to
the Royal Institute's Thai to Roman Transcription System

วันที่รับบทความ: 13 กุมภาพันธ์ 2569

วันที่แก้ไขบทความ: 16 มีนาคม 2569

วันที่ตอบรับบทความ: 23 มีนาคม 2569

อทิตา อมรลักษณานนท์ ^{1*}

ปวีวรรณ นาครักษา ²

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความสามารถในการออกเสียงชื่อสถานที่ท่องเที่ยวไทยที่เขียนด้วยหลักเกณฑ์การถอดอักษรไทยเป็นอักษรโรมันตามหลักเกณฑ์ราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542 เก็บข้อมูลชื่อสถานที่ท่องเที่ยวไทยที่ชาวจีนนิยมมาท่องเที่ยว 250 ชื่อจากแพลตฟอร์มเสี่ยวหงซู (Xiaohongshu) นำมาแปลงเป็นอักษรโรมันตามหลักเกณฑ์ดังกล่าวแล้วนำไปสร้างแบบทดสอบอ่านและแบบทดสอบฟัง ทดสอบการออกเสียงอักษรโรมันกับกลุ่มตัวอย่างชาวจีน 3 กลุ่ม คือ ชาวจีนฮั่นเหนือ ชาวจีนฮั่นใต้ และชนกลุ่มน้อย ที่ไม่เคยเรียนภาษาไทย จากนั้นประเมินความถูกต้องของการออกเสียงโดยอาจารย์ผู้สอนภาษาไทย ผลการศึกษาพบว่าเนื่องจากความแตกต่างของระบบเสียงภาษาไทย-จีน ชาวจีนส่วนใหญ่มีก้องเสียงตามรูปแบบสัทอักษรพินอินเป็นหลัก รวมทั้งมีอิทธิพลการออกเสียงภาษาอังกฤษและภาษาท้องถิ่นร่วมด้วยบ้าง ทำให้ออกเสียงอักษรโรมันได้ทั้งถูกต้องและคลาดเคลื่อน ชาวจีนจะออกเสียงอักษรโรมันได้ถูกต้องหากเป็นหน่วยเสียงที่มีในภาษาจีนและมีรูปอักษรโรมันรูปเดียวกันหรือใกล้เคียงกับสัทอักษรพินอิน และจะออกเสียงคลาดเคลื่อนเมื่อต้องอ่านหน่วยเสียงที่ไม่มีในภาษาจีนหรือเป็นหน่วยเสียงที่มีในภาษาจีนแต่ใช้รูปอักษรโรมันแตกต่างกัน

คำสำคัญ: การถอดอักษรโรมัน การออกเสียงภาษาไทยของชาวจีน ราชบัณฑิตยสถาน ชื่อสถานที่ท่องเที่ยวในประเทศไทย

¹ อาจารย์ประจำสาขาวิชาภาษาไทยประยุกต์ คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

* ผู้ประสานงานหลัก e-mail: atita.a@rmutp.ac.th

² อาจารย์ประจำสาขาวิชาภาษาไทยประยุกต์ คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

e-mail: pariwat.n@rmutp.ac.th

The Pronunciation of Thai Tourist Attraction Names by Chinese People: Using the Romanization Method According to the Royal Institute's Thai to Roman Transcription System

Received: February 13, 2026

Revised: March 16, 2026

Accepted: March 23, 2026

Atita Amornlaksananon ^{1*}

Pariwat Narkrugsas ²

Abstract

This research aims to study Chinese people's ability to pronounce Thai tourist attraction names written according to the Royal Institute of Thailand's 2000 Royal Thai General System of Transcription (RTGS). Data were collected from 250 popular Thai tourist destination names on the Xiaohongshu platform, converted into Roman script according to the guideline, and used to develop reading and listening tests. The pronunciation of the Roman script was tested on three groups of Chinese individuals (Northern Han Chinese, Southern Han Chinese, and ethnic minorities) who had never studied Thai. The accuracy of pronunciation was then evaluated by Thai language teachers. The results show that, due to differences between the Thai and Chinese phonetic systems, most Chinese people primarily rely on the Pinyin phonetic system for pronunciation. Pronunciation is also influenced by English pronunciation and local dialects, resulting in varied pronunciations of the Roman script, including both correct and incorrect pronunciations. Chinese people pronounce the Roman script correctly when its phonemes correspond to Chinese phonemes and when the Roman script is the same as or similar to Pinyin. Meanwhile, they mispronounce sounds that are not present in Chinese or sounds that exist in Chinese but are represented by different Roman script forms.

Keywords: Romanization, Chinese Pronunciation of Thai, Royal Institute of Thailand, Names of Tourist Attractions in Thailand

¹ Lecturer, Applied Thai, Faculty of Liberal Arts, Rajamangala University of Technology Phra Nakhon

* Corresponding author, email: atita.a@rmutp.ac.th

² Lecturer, Applied Thai, Faculty of Liberal Arts, Rajamangala University of Technology Phra Nakhon
email: pariwat.n@rmutp.ac.th

บทนำ

อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวเป็นแหล่งรายได้สำคัญของประเทศไทย ในปี พ.ศ. 2566 มีนักท่องเที่ยวชาวจีนมาเยือนประเทศไทยมากถึง 3,418,732 คน คิดเป็นประมาณ 15% ของจำนวนนักท่องเที่ยวทั้งหมด ถือเป็นหนึ่งในกลุ่มนักท่องเที่ยวที่ใหญ่ที่สุดของประเทศไทย (กรมประชาสัมพันธ์, 2566)

อย่างไรก็ดีประเทศไทยใช้ภาษาไทยเป็นภาษาราชการ นักท่องเที่ยวชาวจีนส่วนใหญ่ไม่สามารถอ่านอักษรไทยได้ คนไทยส่วนใหญ่ก็ไม่สามารถพูดหรืออ่านอักษรภาษาจีนได้ คนไทยและนักท่องเที่ยวชาวจีนจึงต้องใช้ภาษาอังกฤษเป็นภาษากลางและใช้อักษรโรมัน (roman alphabet) มาเขียนคำต่าง ๆ เช่น ชื่อบุคคล อาคารที่พัก ถนน สินค้า หรือสถานที่ท่องเที่ยว เพื่อให้ทั้งคนไทยและนักท่องเที่ยวชาวจีนสามารถสื่อสารเข้าใจตรงกัน

อย่างไรก็ดีชาวไทยและชาวจีนใช้ระบบการถอดถอดอักษรโรมันคนละระบบ แต่ละระบบมีรูปอักษรโรมันและการออกเสียงที่คล้ายกันและต่างกัน ในภาษาไทยกำหนดให้ใช้ “หลักเกณฑ์การถอดอักษรไทยเป็นอักษรโรมันแบบถ่ายเสียง” ตามประกาศราชบัณฑิตยสถาน ฉบับวันที่ 11 มกราคม พ.ศ. 2542 ในการเขียนคำไทยต่าง ๆ ที่ได้กล่าวมาข้างต้น (ราชบัณฑิตยสถาน, 2542, หน้า 2) เช่นเดียวกันในภาษาจีนมีการถอดเสียงตัวอักษรจีนเป็นอักษรโรมันด้วยระบบสัทอักษรพินอิน (汉语拼音/ Hanyu Pinyin, Pinyin Romanization System) ซึ่งใช้เป็นทางการในประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีนรวมถึงกลุ่มผู้ใช้ภาษาจีนในสหพันธรัฐมาเลเซียและสาธารณรัฐสิงคโปร์ (Bokhorst-Heng & Wee, 2007, p. 326; Ong & Troyer, 2022, pp. 75-76) ใช้เขียนกำกับตัวอักษรจีนในชื่อสถานที่ท่องเที่ยว ป้ายประกาศ ชื่อบุคคล ฯลฯ ชาวจีนจึงอ่านและเขียนได้อย่างคุ้นเคย

ด้วยเหตุนี้ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษา “การออกเสียงชื่อสถานที่ท่องเที่ยวภาษาไทยของชาวจีน” ว่า ชาวจีนจะสามารถออกเสียงชื่อสถานที่ท่องเที่ยวภาษาไทยที่เขียนด้วยอักษรโรมันตามหลักเกณฑ์การถอดอักษรไทยเป็นอักษรโรมันของราชบัณฑิตยสถานได้ถูกต้องตรงตามการออกเสียงภาษาไทยหรือไม่

ผลที่ได้รับจากการวิจัยนี้ จะทำให้เกิดความเข้าใจการออกเสียงอักษรโรมันของชาวจีน และใช้เป็นแนวทางแนะนำวิธีอ่านคำไทยที่เขียนด้วยอักษรโรมันให้กับชาวจีน เพื่อช่วยให้ชาวจีนสามารถอ่านและออกเสียงภาษาไทย โดยเฉพาะชื่อสถานที่ท่องเที่ยวภาษาไทย ได้ถูกต้องมากยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาความสามารถของชาวจีนในการออกเสียงชื่อสถานที่ท่องเที่ยวภาษาไทยที่เขียนด้วยอักษรโรมันตามหลักเกณฑ์การถอดอักษรไทยเป็นอักษรโรมันแบบถ่ายเสียงของราชบัณฑิตยสถาน

แนวคิดและทฤษฎีที่ใช้

แนวคิดและทฤษฎีหลักที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ 1) ระบบเสียงภาษาไทยมาตรฐาน และ 2) หลักเกณฑ์การถอดอักษรไทยเป็นอักษรโรมันแบบถ่ายเสียงตามประกาศราชบัณฑิตยสถาน ฉบับวันที่ 11 มกราคม พ.ศ. 2542 และ 3) ระบบเสียงภาษาจีนซึ่งใช้การถอดเสียงด้วยสัทอักษรพินอิน

ผู้วิจัยได้แสดงเนื้อหาาระบบเสียงภาษาไทยมาตรฐานและระบบเสียงภาษาจีนด้วยสัทอักษรสากล (The International Phonetic Alphabets: IPA) ควบคู่กับการใช้อักษรโรมันตามหลักเกณฑ์การถอด

อักษรไทยเป็นอักษรโรมันแบบถ่ายเสียงของราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542 และระบบสัทอักษรพินอินไว้ในตารางที่ 1-5 (International Phonetic Association, 2020; ราชบัณฑิตยสถาน, 2542; กาญจนานาคสกุล, 2551; รวบรวม ศรียาภัย, 2556; นพเก้า สิริธรรานนท์, 2556)

วิธีดำเนินการวิจัย

ผู้วิจัยดำเนินการวิจัย แบ่งเป็น 4 ขั้นตอน ได้แก่

ขั้นตอนที่ 1 เก็บข้อมูลและสร้างเครื่องมือวิจัย โดยคัดเลือกชื่อสถานที่ท่องเที่ยวในประเทศไทย ซึ่งชาวจีนนิยมมาท่องเที่ยวจำนวน 250 ชื่อ จากแอปพลิเคชันเสี่ยวหงชู (小红书/Xiaohongshu) เขียนชื่อสถานที่ท่องเที่ยวเหล่านั้นด้วยอักษรโรมันตามหลักเกณฑ์ของราชบัณฑิตยสถานแล้วนำไปสร้างแบบทดสอบอ่านและแบบทดสอบฟัง

แบบทดสอบอ่านเป็นการนำคำจากชื่อสถานที่ท่องเที่ยวซึ่งเขียนด้วยอักษรโรมันมาจัดเป็นชุดตามประเภทของหน่วยเสียงในระบบเสียงภาษาไทยมาตรฐานคือ ชุดหน่วยเสียงพยัญชนะต้น ชุดหน่วยเสียงพยัญชนะต้นควบ ชุดหน่วยเสียงพยัญชนะท้าย ชุดหน่วยเสียงสระเดี่ยว และชุดหน่วยเสียงสระประสม

แบบทดสอบฟังเป็นชุดคำเดียวกันกับชุดคำในแบบทดสอบอ่านแต่เขียนด้วยอักษรไทย มีตัวเลือกให้ผู้ทำแบบทดสอบเลือกตอบว่าเสียงที่ได้ฟังถูกต้องตรงกับเสียงในภาษาไทยหรือไม่

ขั้นตอนที่ 2 คัดเลือกชาวจีนที่ไม่มีพื้นฐานภาษาไทย 3 กลุ่ม กลุ่มละ 1 คน เป็นผู้อ่านออกเสียงแบบทดสอบอ่านแล้วบันทึกเสียงอ่านไว้ คือ 1) ชาวจีนฮั่นเหนือ เพศชาย อายุ 32 ปี อาศัยอยู่ที่เมืองเหว่ยฟาง (潍坊/Weifang) มณฑลซานตง (山东/Shandong) 2) ชาวจีนฮั่นใต้ เพศหญิง อายุ 30 ปี อาศัยอยู่ที่เมืองเวินโจว (温州/Wenzhou) มณฑลเจ้อเจียง (浙江/Zhejiang) และ 3) ชาวจีนชนกลุ่มน้อย เพศหญิง อายุ 28 ปี จากกลุ่มชาติพันธุ์จ้วง อาศัยอยู่ที่เมืองหนานหนิง (南宁/Nanning) เขตปกครองตนเองชนชาติจ้วงกว่างซี (广西壮族自治区/Guangxi Zhuang Autonomous Region)

การแบ่งชาวฮั่นออกเป็นภูมิภาคเหนือและใต้นี้พิจารณาจากภูมิศาสตร์ ประวัติศาสตร์ รวมทั้งภาษาและวัฒนธรรมที่แตกต่างกัน โดยใช้แม่น้ำแยงซีเป็นเส้นแบ่ง (Xu et al., 2009, p. 763) ส่วนชนกลุ่มน้อยเป็นกลุ่มชาติพันธุ์ที่พบในจินตอนใต้ กลุ่มที่มีจำนวนประชากรมากที่สุดคือ ชนเผ่าจ้วง (เมฆมสอดส่องกฤษ, 2554 หน้า 45)

ขั้นตอนที่ 3 นำไฟล์บันทึกเสียงอ่านของชาวจีนพร้อมกับแบบทดสอบฟังไปให้อาจารย์ชาวไทยผู้สอนภาษาไทย 3 ท่านฟังเสียงและตัดสินความถูกต้องของการออกเสียง เสียงที่ได้รับการตัดสินว่าถูกต้อง 3:0 จะถือว่าออกเสียงได้ถูกต้องตรงกับเสียงในภาษาไทย เสียงที่ได้รับการตัดสินว่าถูกต้อง 0:3 จะถือว่า ไม่สามารถออกเสียงได้ถูกต้อง เสียงที่ได้รับการตัดสินว่าถูกต้อง 2:1 จะถือว่ามีความโน้มที่จะออกเสียงได้ถูกต้อง และเสียงที่ได้รับการตัดสินว่าถูกต้อง 1:2 จะถือว่ามีความโน้มที่จะออกเสียงไม่ถูกต้อง จากนั้นนำผลการตัดสินการออกเสียงของชาวจีนทั้ง 3 กลุ่มมาเปรียบเทียบกัน เพื่อให้ทราบแนวโน้มการออกเสียงอักษรโรมันของชาวจีน

ขั้นตอนที่ 4 สรุปและอภิปรายผลการวิจัย

สรุปและอภิปรายผลการวิจัย

สรุปผลการวิจัย

ผลการศึกษาในงานวิจัยนี้ แยกออกได้เป็น 5 ประเด็น คือ 1) การออกเสียงพยัญชนะต้น 2) การออกเสียงพยัญชนะต้นควบ 3) การออกเสียงพยัญชนะท้าย 4) การออกเสียงสระเดี่ยว และ 5) การออกเสียงสระประสม ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1. การออกเสียงพยัญชนะต้น ในภาษาไทยมีหน่วยเสียงพยัญชนะต้น 21 หน่วยเสียง ตามหลักเกณฑ์การถอดอักษรไทยเป็นอักษรโรมันแบบถ่ายเสียงของราชบัณฑิตยสถานพบการถ่ายถอดเป็นอักษรโรมัน 20 หน่วยเสียง (ไม่พบการถ่ายถอดหน่วยเสียงพยัญชนะต้น /ʔ/) ส่วนภาษาจีนมีหน่วยเสียงพยัญชนะต้น 23 หน่วยเสียง (แสดงด้วยสัทอักษรพินอิน) ดังแสดงในตาราง

ตารางที่ 1 ความถูกต้องของการออกเสียงอักษรโรมันที่ใช้เขียนแทนหน่วยเสียงพยัญชนะต้น

หน่วยเสียง/ อักษรไทย	อักษร โรมัน	สัท อักษร พินอิน	เสียงอ่านของ ชาวอันหนือ		เสียงอ่านของ ชาวอันใต้		เสียงอ่านของ ชนกลุ่มน้อย		ผล การออกเสียง
			ถูก : ผิด	ผล	ถูก : ผิด	ผล	ถูก : ผิด	ผล	
/k/ ก	k	g	0:3	✗	0:3	✗	0:3	✗	ไม่ถูกต้อง
/kʰ/ ข	kh	k	2:1	✓	2:1	✓	2:1	✓	ถูกต้อง
/kʰ/ ค ฆ			3:0	✓	3:0	✓	3:0	✓	ถูกต้อง
/ŋ/ ง	ng	-	0:3	✗	3:0	✓	0:3	✗	อาจจะไม่ถูกต้อง
/tʃ/ จ	ch	z, j, zh	0:3	✗	0:3	✗	1:2	✗	ไม่ถูกต้อง
/tʃʰ/ ฉ	ch	c, q,	3:0	✓	2:1	✓	3:0	✓	ถูกต้อง
/tʃʰ/ ช ฌ		ch	3:0	✓	3:0	✓	3:0	✓	ถูกต้อง
/s/ ซ	s	s, x,	3:0	✓	3:0	✓	3:0	✓	ถูกต้อง
/s/ ศ ษ ส		sh	2:1	✓	2:1	✓	2:1	✓	ถูกต้อง
/d/ ฎ ด	d	-	2:1	✓	3:0	✓	2:1	✓	ถูกต้อง
/t/ ฏ ต	t	d	0:3	✗	3:0	✓	0:3	✗	อาจจะไม่ถูกต้อง
/tʰ/ ฐ ถ	th	t	2:1	✓	2:1	✓	2:1	✓	ถูกต้อง
/tʰ/ ท ฒ ท ธ			3:0	✓	3:0	✓	3:0	✓	ถูกต้อง
/n/ ณ น	n	n	3:0	✓	3:0	✓	3:0	✓	ถูกต้อง
/b/ บ	b	-	3:0	✓	1:2	✗	2:1	✓	อาจจะถูกต้อง
/p/ ป	p	b	0:3	✗	0:3	✗	1:2	✗	ไม่ถูกต้อง
/pʰ/ ผ	ph	p	3:0	✓	2:1	✓	2:1	✓	ถูกต้อง
/pʰ/ พ ภ			3:0	✓	3:0	✓	3:0	✓	ถูกต้อง

ตารางที่ 1 ความถูกต้องของการออกเสียงอักษรโรมันที่ใช้เขียนแทนหน่วยเสียงพยัญชนะต้น (ต่อ)

หน่วยเสียง/ อักษรไทย	อักษร โรมัน	สัท อักษร พินอิน	เสียงอ่านของ ชาวฮั่นเหนือ		เสียงอ่านของ ชาวฮั่นใต้		เสียงอ่านของ ชนกลุ่มน้อย		ผล การออกเสียง
			ถูก : ผิด	ผล	ถูก : ผิด	ผล	ถูก : ผิด	ผล	
/f/ ฟ	f	f	2:1	✓	2:1	✓	2:1	✓	ถูกต้อง
/f/ ฟ			3:0	✓	3:0	✓	3:0	✓	ถูกต้อง
/m/ ม	m	m	3:0	✓	3:0	✓	3:0	✓	ถูกต้อง
/j/ ย ญ	y	y	3:0	✓	3:0	✓	3:0	✓	ถูกต้อง
/r/ ร	r	r	0:3	✗	0:3	✗	1:2	✗	ไม่ถูกต้อง
/l/ ล ฬ	l	l	3:0	✓	3:0	✓	2:1	✓	ถูกต้อง
/w/ ว			3:0	✓	3:0	✓	3:0	✓	ถูกต้อง
/h/ ห	h	h	2:1	✓	2:1	✓	2:1	✓	ถูกต้อง
/h/ ฮ			2:1	✓	3:0	✓	2:1	✓	ถูกต้อง

จากตารางที่ 1 จะเห็นได้ว่า

1.1 ชาวจีนสามารถออกเสียงอักษรโรมันได้ถูกต้อง 13 หน่วยเสียง แบ่งออกเป็น

1) ทั้งในภาษาไทยและภาษาจีนใช้อักษรโรมันรูปเดียวกัน ทำให้ออกเสียงได้เหมือนกัน หรือคล้ายคลึงกัน มี 9 หน่วยเสียง คือ /tʃ/(ch-c, q, ch), /s/(s-s, x, sh), /n/(n-n), /f/(f-f), /m/(m-m), /j/(y-y), /l/(l-l), /w/(w-w) และ /h/(h-h) เช่น อักษรโรมัน ch ในคำว่า ชาต /tʃʰ âat/

2) ในภาษาไทยและภาษาจีนใช้อักษรโรมันคนละรูป แต่ยังพ้อออกเสียงได้เหมือนกัน หรือคล้ายคลึงกัน มี 3 หน่วยเสียง คือ /kʰ/(kh-k), /tʰ/(th-t), และ /pʰ/(ph-p) เช่น อักษรโรมัน kh ในคำว่า ชุ่น /kʰùn/

3) เป็นหน่วยเสียงที่ไม่มีในระบบเสียงพยัญชนะภาษาจีน จึงไม่พบสัทอักษรพินอินแทนเสียง แต่ชาวจีนออกเสียงอักษรโรมันได้ถูกต้อง มี 1 หน่วยเสียง คือ /d/ เขียนแทนด้วยอักษรโรมัน d ในคำว่า ดอย /doi/ คาดว่าเป็นเพราะอิทธิพลจากการเรียนภาษาอังกฤษหรือภาษาถิ่นในพื้นที่นั้น ๆ

1.2 ชาวจีนออกเสียงอักษรโรมันไม่ถูกต้อง 4 หน่วยเสียง แบ่งออกเป็น

1) ทั้งในภาษาไทยและภาษาจีนใช้อักษรโรมันรูปเดียวกัน แต่ออกเสียงต่างกัน มี 1 หน่วยเสียง คือ /r/ (r-r) หน่วยเสียง /r/ ในภาษาไทยเป็นการยกปลายลิ้นแตะกระพุ้งเหงือกติดต่อกันหลายครั้ง ต่างกับหน่วยเสียง /r/ ในภาษาจีนที่เป็นการยกลิ้น (ปลายลิ้นห่อ) ขึ้นไปแตะเพดานแข็ง เป็นเหตุให้ชาวจีนออกเสียง /r/ แตกต่างจากเสียงภาษาไทย เช่น อักษรโรมัน r ในคำว่า ร่อง /rʷɔŋ/ ออกเป็นเสียง /zʷɔŋ/

2) ในภาษาไทยและภาษาจีนใช้อักษรโรมันต่างรูปกัน ทำให้ชาวจีนอ่านออกเสียงไม่ถูกต้อง มี 3 หน่วยเสียง คือ /k/(k-g), /tʃ/(ch-j, z, zh) และ /p/(p-b) เนื่องจากหน่วยเสียงเหล่านี้ในภาษาไทยเขียนด้วยอักษรโรมัน k, ch และ p ซึ่งชาวจีนจะอ่านเป็นหน่วยเสียง /kʰ/, /tʃʰ/ และ /b/ ซึ่งเป็นคน

ละหน่วยเสียงกัน เช่น อักษรโรมัน k ในคำว่า แก้ว /k'ɛw/ ออกเสียงเป็น แคว /k'h'ɛw/ อักษรโรมัน ch ในคำว่า เจ /chee/ ออกเสียงเป็น เซ /tʃ'ee/ และอักษรโรมัน p ในคำว่า ปาง /paan/ ออกเสียงเป็น พาง /p'h'aan/

1.3 ชาวจีนมีแนวโน้มว่าจะออกเสียงถูกต้อง มี 1 หน่วยเสียง คือ /b/ ในคำว่า บุรี ซึ่งไม่มีในระบบเสียงภาษาจีน เมื่อเขียนแทนด้วยอักษรโรมัน b มีชาวจีนสามารถออกเสียงได้ถูกต้องถึง 2:1 คาดว่าเป็นเพราะอิทธิพลจากการเรียนภาษาอังกฤษ หรือภาษาจีนท้องถิ่นในพื้นที่นั้น ๆ

1.4 ชาวจีนมีแนวโน้มว่าจะออกเสียงได้ไม่ถูกต้อง มี 2 หน่วยเสียงคือ /ŋ/ และ /t/ แบ่งออกเป็น

1) ในภาษาไทยและภาษาจีนใช้อักษรโรมันต่างรูปกัน ทำให้ชาวจีนส่วนใหญ่ออกเสียงไม่ถูกต้อง มี 1 หน่วยเสียง คือ /t/(t-d) ในภาษาไทยเขียนด้วยอักษรโรมัน t ซึ่งชาวจีนจะออกเสียงเป็นหน่วยเสียง /tʰ/ ซึ่งเป็นคนละหน่วยเสียงกัน เช่น อักษรโรมัน t ในคำว่า ตอง /t'wɔŋ/ ออกเสียงเป็น ทอง /tʰ'wɔŋ/

2) เป็นหน่วยเสียงที่ไม่มีในระบบเสียงพยางค์ภาษาจีน มี 1 หน่วยเสียง คือ /ŋ/ เนื่องจากในระบบเสียงภาษาจีนใช้หน่วยเสียงนี้เป็นส่วนหนึ่งของสระ เมื่อนำมาเป็นหน่วยเสียงพยางค์ในภาษาไทยและเขียนด้วยอักษรโรมัน ng เช่นเดียวกันก็ตาม ก็อาจมีชาวจีนออกเสียงถูกต้องบ้าง แต่ส่วนมากจะออกเสียงไม่ถูกต้อง เช่น อักษรโรมัน ng ในคำว่า งา /ŋaa/ ชาวจีนอ่านเหมือนออกเสียงเป็น กา /kaa/ เพราะเลือกออกเฉพาะเสียง /k/ ของอักษรโรมัน g เช่นเดียวกับชาวจีนชนกลุ่มน้อยที่ออกเสียงเป็น นา /naa/ เพราะเลือกออกเฉพาะเสียง /n/ ของอักษรโรมัน n มีเพียงชาวจีนฮั่นใต้ที่ออกเสียงได้ถูกต้องแสดงถึงอิทธิพลของภาษาจีนถิ่นใต้ที่มีเสียงพยางค์ต้น /ŋ/ อยู่ด้วย

2. การออกเสียงพยางค์ต้นควบ ในภาษาไทยมีหน่วยเสียงพยางค์ต้นควบ 12 หน่วยเสียง หน่วยเสียงแรกเป็นหน่วยเสียงกัก /k, kʰ, t, tʰ, p, pʰ/ หน่วยเสียงที่สองจะเป็นเสียงใดเสียงหนึ่งใน /r, l, w/ ส่วนภาษาจีนไม่มีเสียงพยางค์ต้นควบ ดังแสดงในตาราง

ตารางที่ 2 ความถูกต้องของการออกเสียงรูปอักษรโรมันที่ใช้เขียนแทนหน่วยเสียงพยางค์ต้นควบ

หน่วยเสียง/ อักษรไทย	อักษร โรมัน	สัท อักษร พินอิน	เสียงอ่านของ ชาวฮั่นเหนือ		เสียงอ่านของ ชาวฮั่นใต้		เสียงอ่านของ ชนกลุ่มน้อย		ผล การออกเสียง
			ถูก : ผิด	ผล	ถูก : ผิด	ผล	ถูก : ผิด	ผล	
/kr/ กร	kr	-	0:3	✗	0:3	✗	0:3	✗	ไม่ถูกต้อง
/kl/ กล	kl	-	0:3	✗	0:3	✗	0:3	✗	ไม่ถูกต้อง
/kw/ กว	kw	-	0:3	✗	0:3	✗	0:3	✗	ไม่ถูกต้อง
/kʰr/ ขร	khr	-	2:1	✓	2:1	✓	0:3	✗	อาจจะถูกต้อง
/kʰr/ คร		-	2:1	✓	2:1	✓	0:3	✗	อาจจะถูกต้อง
/kʰl/ ขล	Khl	-	2:1	✓	2:1	✓	0:3	✗	อาจจะถูกต้อง
/kʰl/ คล			2:1	✓	3:0	✓	3:0	✓	ถูกต้อง
/kʰw/ ขว	khw	-	1:2	✗	2:1	✓	2:1	✓	อาจจะถูกต้อง
/kʰw/ คว			0:3	✗	3:0	✓	3:0	✓	อาจจะถูกต้อง
/tr/ ตร	tr	-	0:3	✗	1:2	✗	0:3	✗	ไม่ถูกต้อง

ตารางที่ 2 ความถูกต้องของการออกเสียงรูปอักษรโรมันที่ใช้เขียนแทนหน่วยเสียงพยัญชนะต้นควบ (ต่อ)

หน่วยเสียง/ อักษรไทย	อักษร โรมัน	ลัทธ อักษร พินอิน	เสียงอ่านของ ชาวฮั่นเหนือ		เสียงอ่านของ ชาวฮั่นใต้		เสียงอ่านของ ชนกลุ่มน้อย		ผล การออกเสียง
			ถูก : ผิด	ผล	ถูก : ผิด	ผล	ถูก : ผิด	ผล	
/tʰr/ ทร	thr	-	0:3	✗	1:2	✗	0:3	✗	ไม่ถูกต้อง
/pr/ ปร	pr	-	0:3	✗	0:3	✗	0:3	✗	ไม่ถูกต้อง
/pʌ/ ปล	pl	-	0:3	✗	0:3	✗	0:3	✗	ไม่ถูกต้อง
/pʰr/ พร	phr	-	1:2	✗	2:1	✓	2:1	✓	อาจจะถูกต้อง
/pʰʌ/ ผล	phl	-	1:2	✗	2:1	✓	2:1	✓	อาจจะถูกต้อง
/pʰʌ/ พล			3:0	✓	3:0	✓	3:0	✓	ถูกต้อง

จากตารางที่ 2 จะเห็นได้ว่า

2.1 ชาวจีนสามารถออกเสียงอักษรโรมันได้ถูกต้อง 2 หน่วยเสียงคือ /kʰ/ และ /pʰ/ อาจเป็นเพราะประกอบด้วยหน่วยเสียง /kʰ/ , /pʰ/ และ /ʌ/ ซึ่งเป็นเสียงพยัญชนะที่ชาวจีนออกเสียงได้มารวมกัน เช่น อักษรโรมัน khl ในคำว่า คลอง /kʰlɔŋ/ หรืออักษรโรมัน phl ในคำว่า พลู /pʰluu/

2.2 ชาวจีนออกเสียงอักษรโรมันไม่ถูกต้อง 7 หน่วยเสียง แบ่งออกเป็น

1) หน่วยเสียง /kr/ , /kʌ/ , /kw/ , /tr/ , /pr/ และ /pʌ/ ประกอบด้วยเสียงพยัญชนะต้น /k/ , /t/ , /p/ และ /r/ ซึ่งชาวจีนออกเสียงไม่ถูกต้อง จึงอาจทำให้ออกเสียงพยัญชนะต้นควบเหล่านี้ไม่ถูกต้องตามไปด้วย เช่น อักษรโรมัน kr ในคำว่า กรุง /krung/ ชาวจีนฮั่นเหนือออกเสียงเป็น คลาง /kʰlaŋ/ ชาวจีนฮั่นใต้ออกเสียงเป็น คลุง /kʰluŋ/ และชาวจีนชนกลุ่มน้อยออกเสียงเป็น คัง /kʰaŋ/

2) หน่วยเสียง /tʰr/ แม้จะมีเสียงพยัญชนะ /tʰ/ ซึ่งชาวจีนออกเสียงได้ถูกต้อง แต่เมื่อรวมกับเสียง /r/ ซึ่งออกเสียงไม่ถูกต้อง รวมทั้งอาจไม่คุ้นเคยกับรูปอักษรโรมัน thr ด้วย ทำให้ชาวจีนไม่แน่ใจว่าควรออกเสียงอย่างไร เช่น อักษรโรมัน thr ในคำว่า ทรา /tʰraa/

2.3 ชาวจีนมีแนวโน้มว่าจะออกเสียงอักษรโรมันถูกต้อง 3 หน่วยเสียง แบ่งออกเป็น

1) หน่วยเสียง /kʰr/ และ /pʰr/ ประกอบด้วยเสียงพยัญชนะต้น /kʰ/ และ /pʰ/ ซึ่งชาวจีนออกเสียงได้ถูกต้อง แต่เมื่อรวมกับเสียง /r/ ซึ่งออกเสียงไม่ถูกต้องแล้ว ชาวจีนกลับมีแนวโน้มว่าจะออกเสียงพยัญชนะต้นควบนี้ถูกต้อง เช่น อักษรโรมัน khr ในคำว่า ครวญ /kʰruan/ ผลการวิจัยนี้แตกต่างกับเสียง /tʰr/ ที่มีลักษณะใกล้เคียงกัน

2) หน่วยเสียง /kʰw/ ประกอบด้วยเสียงพยัญชนะต้น /kʰ/ และ /w/ ซึ่งชาวจีนออกเสียงได้ถูกต้อง รวมทั้งเสียงพยัญชนะต้นควบ /w/ เป็นเสียงกึ่งสระที่มีลักษณะใกล้เคียงกับเสียงสระ /uo/ ในภาษาจีน จึงมีแนวโน้มว่าชาวจีนจะออกเสียงพยัญชนะต้นควบนี้ได้ถูกต้อง เช่น อักษรโรมัน khw ในคำว่า ขวัญ /kʰwän/ ชาวจีนฮั่นใต้และชาวจีนชนกลุ่มน้อยออกเสียงถูกต้อง แต่ชาวจีนฮั่นเหนือออกเสียงเป็น ชัง /kʰaŋ/

3. การออกเสียงพยัญชนะท้าย หรือพยัญชนะตัวสะกด ในภาษาไทยมี 8 หน่วยเสียง (แต่ถ้านับรวมเสียง /ʔ/ ท้ายพยางค์ด้วย จะมี 9 หน่วยเสียง) อย่างไรก็ตามหลักเกณฑ์การถอดอักษรไทยเป็นอักษร

โรมันแบบถ่ายเสียงของราชบัณฑิตยสถานมีหน่วยเสียงพยัญชนะท้าย 6 หน่วยเสียง เนื่องจากจัดหน่วยเสียงกึ่งสระ /-j/ และ /-w/ เป็นเสียงสระ (ดูตารางที่ 4-5) ส่วนภาษาจีนไม่มีหน่วยเสียงพยัญชนะท้าย แต่มีสัทอักษรพินอินเขียนแทนหน่วยเสียงสระที่มีส่วนเทียบเคียงได้กับหน่วยเสียงพยัญชนะท้ายภาษาไทย 2 หน่วยเสียง คือ เสียง /ŋ/ และ /n/ ดังแสดงในตาราง

ตารางที่ 3 ความถูกต้องของการออกเสียงรูปอักษรโรมันที่ใช้เขียนแทนหน่วยเสียงพยัญชนะท้าย

หน่วยเสียง/ อักษรไทย	อักษร โรมัน	สัทอักษร พินอิน	เสียงอ่านของ ชาวฮั่นเหนือ		เสียงอ่านของ ชาวฮั่นใต้		เสียงอ่านของ ชนกลุ่มน้อย		ผล การออกเสียง
			ถูก : ผิด	ผล	ถูก : ผิด	ผล	ถูก : ผิด	ผล	
/-k/ ก ข ค ฆ	-k	-	3:0	✓	3:0	✓	2:1	✓	ถูกต้อง
/-p/ บ ป พ ฟ ภ	-p	-	3:0	✓	2:1	✓	3:0	✓	ถูกต้อง
/-m/ ม	-m	-	3:0	✓	3:0	✓	0:3	✗	อาจจะถูกต้อง
/-t/ ด จ ช ซ ศ ษ ส ฏ ฐ ท ถ ฑ ฒ ถ ฑ ฐ	-t	-	3:0	✓	3:0	✓	3:0	✓	ถูกต้อง
/-n/ น ณ ญ ณ ล ร ฬ	-n	an, en, ian, in, uan, un, üan, ün	1:2	✗	3:0	✓	1:2	✗	อาจจะ ไม่ถูกต้อง
/-ŋ/ ง	-ng	ang, eng, ong, iang, ing, iong, uang, ueng	3:0	✓	3:0	✓	3:0	✓	ถูกต้อง

จากตารางที่ 3 จะเห็นได้ว่า

3.1 ชาวจีนสามารถออกเสียงอักษรโรมันได้ถูกต้อง 4 หน่วยเสียงคือ /k/, /-ŋ/, /-t/ และ /-p/ โดยหน่วยเสียง /-k/, /-t/ และ /-p/ ไม่มีในระบบเสียงภาษาจีน แต่มีชาวจีนสามารถออกเสียงได้ถูกต้อง เช่น อักษรโรมัน k ในคำว่า ปาก /pàak/ คาดว่าเป็นเพราะอิทธิพลจากการเรียนภาษาอังกฤษหรือภาษาจีนท้องถิ่น โดยเฉพาะภาษาจีนถิ่นใต้ที่ยังคงเก็บเสียงภาษาจีนโบราณซึ่งมีเสียงกักไว้จำนวนมาก

3.2 ชาวจีนมีแนวโน้มว่าจะออกเสียงอักษรโรมันถูกต้อง 1 หน่วยเสียง คือ /-m/ สำหรับชาวจีนถิ่นเหนือคาดว่า เป็นเพราะอิทธิพลจากการเรียนภาษาอังกฤษ ส่วนชาวจีนถิ่นใต้ น่าจะมีอิทธิพลของภาษาจีนท้องถิ่นเข้ามาช่วยเสริม เช่น อักษรโรมัน m ในคำว่า ช้าม /k'hâam/ ชาวจีนฮั่นเหนือและชาวจีนฮั่นใต้ ออกเสียงได้ถูกต้อง แต่ชาวจีนชนกลุ่มน้อยออกเสียงเป็น /k'hâan/

3.3 ชาวจีนมีแนวโน้มว่าจะออกเสียงอักษรโรมันไม่ถูกต้อง 1 หน่วยเสียงคือ /-n/ ซึ่งมีในระบบเสียงภาษาจีน เช่น อักษรโรมัน n ในคำว่า สอน /สว๊น/ ชาวจีนอันได้ออกเสียงได้ถูกต้อง แต่ชาวจีนอันเหนือและชาวจีนชนกลุ่มน้อยออกเป็นเสียง /สว๊น/ คาดว่าเป็นเพราะหน่วยเสียง /-ŋ/ และ /-n/ เป็นเสียงนาสิกเหมือนกันและมีอวัยวะที่ใช้ออกเสียงใกล้เคียงกัน ประกอบกับอิทธิพลของภาษาถิ่นในจีนที่บางถิ่นไม่แยกเสียง /-ŋ/ และ /-n/ ออกจากกัน อาจเป็นเหตุให้เมื่อชาวจีนออกเสียงนี้แล้วชาวไทยตัดสินว่าเป็นเสียง /-ŋ/

4. การออกเสียงสระเดี่ยว ในภาษาไทยแยกออกเป็นสระสั้น 9 หน่วยเสียง และสระยาว 9 หน่วยเสียง รวมเป็น 18 หน่วยเสียง แต่ใช้อักษรโรมันรูปเดียวกันเขียนแทนทั้งหน่วยเสียงสระเดี่ยวเสียงสั้นและสระเดี่ยวเสียงยาว ส่วนในภาษาจีนมีสระเดี่ยว 7 เสียง ไม่แยกเป็นสระสั้นและสระยาวอย่างชัดเจน เพราะความสั้น-ยาวของสระไม่มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงความหมายคำ ดังแสดงในตาราง

ตารางที่ 4 ความถูกต้องของการออกเสียงรูปอักษรโรมันที่ใช้เขียนแทนหน่วยเสียงสระเดี่ยว

หน่วยเสียง/ อักษรไทย	อักษร โรมัน	สัท อักษร พินอิน	เสียงอ่านของ ชาวอันเหนือ		เสียงอ่านของ ชาวอันใต้		เสียงอ่านของ ชนกลุ่มน้อย		ผล การออกเสียง
			ถูก : ผิด	ผล	ถูก : ผิด	ผล	ถูก : ผิด	ผล	
/a/ อะ	a	a	2:1	✓	3:0	✓	3:0	✓	ถูกต้อง
/aa/ อา			2:1	✓	2:1	✓	3:0	✓	ถูกต้อง
/i/ อี	i	i	2:1	✓	3:0	✓	3:0	✓	ถูกต้อง
/ii/ อี้			3:0	✓	2:1	✓	0:3	✗	อาจจะถูกต้อง
/u/ อู	ue	-	0:3	✗	3:0	✓	0:3	✗	อาจจะไม่ถูกต้อง
/uu/ อู้อู			0:3	✗	0:3	✗	0:3	✗	ไม่ถูกต้อง
/u/ อุ	u	u	3:0	✓	3:0	✓	1:2	✗	อาจจะถูกต้อง
/uu/ อู			2:1	✓	3:0	✓	3:0	✓	ถูกต้อง
/e/ เอะ	e	-	0:3	✗	0:3	✗	0:3	✗	ไม่ถูกต้อง
/ee/ เอ			0:3	✗	1:2	✗	0:3	✗	ไม่ถูกต้อง
/ε/ แอะ	ae	-	0:3	✗	3:0	✓	3:0	✓	อาจจะถูกต้อง
/εε/ แอ			0:3	✗	3:0	✓	3:0	✓	อาจจะถูกต้อง
/o/ โอะ	o	ong, ou	3:0	✓	1:2	✗	3:0	✓	อาจจะถูกต้อง
/oo/ โอ			3:0	✓	1:2	✗	3:0	✓	อาจจะถูกต้อง
/v/ เอาะ	o	o	0:3	✗	2:1	✓	3:0	✓	อาจจะถูกต้อง
/vv/ ออ			3:0	✓	2:1	✓	2:1	✓	ถูกต้อง
/x/ เออะ	oe	e, er	0:3	✗	0:3	✗	0:3	✗	ไม่ถูกต้อง
/xx/ เออ			0:3	✗	0:3	✗	0:3	✗	ไม่ถูกต้อง

จากตารางที่ 4 จะเห็นได้ว่า

4.1 ชาวจีนสามารถออกเสียงอักษรโรมันได้ถูกต้อง 5 หน่วยเสียงคือ /a/(a-a), /aa/(a-a), /i/(i-i), /uu/(u-u) และ /oo/(o-o) เนื่องจากทั้งในภาษาไทยและภาษาจีนใช้อักษรโรมันรูปเดียวกัน ทำให้ออกเสียงได้ตรงกันหรือคล้ายคลึงกัน เช่น อักษรโรมัน a แทนเสียงสระ /aa/ ในคำว่า พาน /p^haan/

4.2 ชาวจีนออกเสียงอักษรโรมันไม่ถูกต้อง 5 หน่วยเสียง แบ่งออกเป็น

1) ในภาษาไทยและภาษาจีนใช้อักษรโรมันต่างรูปกัน ทำให้ชาวจีนออกเสียงได้ไม่ถูกต้อง มี 2 หน่วยเสียง คือ /x/(oe-e, er) และ /x/(oe-e, er) เช่น อักษรโรมัน oe แทนเสียงสระ /x/ ในคำว่า เนิน /n^hxn/ ชาวจีนทั้ง 3 กลุ่มล้วนออกเป็นเสียงเดียวกันคือ เสียง /oo/

2) เป็นหน่วยเสียงที่ไม่มีในระบบเสียงภาษาจีน ทำให้ชาวจีนออกเสียงไม่ถูกต้อง มี 3 หน่วยเสียง คือ /uw/, /e/ และ /ee/ เช่น อักษรโรมัน ue แทนเสียงสระ /uw/ ในคำว่า คีน /k^huen/ ชาวจีนฮั่นเหนือออกเสียงเป็น /k^heen / ชาวจีนฮั่นใต้ออกเสียงเป็น /k^hun / ส่วนชาวจีนชนกลุ่มน้อยออกเสียงเป็น /k^heen/

4.3 ชาวจีนมีแนวโน้มว่าจะออกเสียงถูกต้อง 7 หน่วยเสียง แบ่งออกเป็น

1) ในภาษาไทยและภาษาจีนใช้อักษรโรมันรูปเดียวกัน แต่ในภาษาจีนไม่แบ่งแยกเสียงสระสั้น-ยาว ทำให้ชาวจีนออกเสียงไม่ชัดเจนบ้าง แต่ก็พอจะใกล้เคียงกันกับเสียงในภาษาไทย มี 3 หน่วยเสียงคือ /ii/(i-i), /u/(u-u) และ /oo/(o-o) เช่น อักษรโรมัน i แทนเสียงสระ /ii/ ในคำว่า จีน /tʃ^hiin/ ชาวจีนฮั่นเหนือและชาวจีนฮั่นใต้ออกเสียงได้ถูกต้อง แต่ชาวจีนชนกลุ่มน้อยออกเสียงเป็น /tʃ^hün/ ซึ่งเป็นเสียงสระภาษาจีนที่ไม่มีในระบบเสียงภาษาไทย

2) ในภาษาไทยและภาษาจีนใช้อักษรโรมันต่างรูปกัน แต่มีรูปบางส่วนที่ใกล้เคียงกันพอให้ชาวจีนออกเสียงได้ใกล้เคียงกับเสียงภาษาไทย มี 2 หน่วยเสียง คือ /o/(o-ong, ou) และ /oo/(o-ong, ou) เช่น อักษรโรมัน o ในคำว่า นก /nók/ ชาวจีนฮั่นเหนือและชาวจีนชนกลุ่มน้อยออกเสียงถูกต้อง แต่ชาวจีนฮั่นใต้ออกเสียงเป็น /nók/

3) เป็นหน่วยเสียงที่ไม่มีในระบบเสียงภาษาจีน แต่ชาวจีนพอจะออกเสียงได้ มี 2 หน่วยเสียง คือ /ε/ และ /εε/ คาดว่าเป็นเพราะอิทธิพลภาษาถิ่นในกลุ่มชาวจีนฮั่นใต้และชนกลุ่มน้อย เช่น อักษรโรมัน ae แทนเสียงสระ /εε/ ในคำว่า แม่ /m^hεε/ ชาวจีนฮั่นใต้และชาวจีนชนกลุ่มน้อยออกเสียงได้ถูกต้อง แต่ชาวจีนฮั่นเหนือออกเสียงเป็น /mai/

4.4 ชาวจีนมีแนวโน้มว่าจะออกเสียงอักษรโรมันได้ไม่ถูกต้อง มี 1 หน่วยเสียง คือ /uw/ ซึ่งไม่มีในระบบเสียงภาษาจีน เช่น อักษรโรมัน ue แทนเสียงสระ /uw/ ในคำว่า ดึก /t^huik/ ชาวจีนฮั่นใต้ออกเสียงได้ถูกต้อง แต่ชาวจีนฮั่นเหนือและชาวจีนชนกลุ่มน้อยออกเสียงเป็น /t^hεεk/

ข้อสังเกต ในภาษาจีน รูปอักษรโรมัน i สามารถออกเสียงได้ 2 เสียง คือ เสียง /uw/ ถ้าปรากฏตามหลังพยัญชนะ z, zh, c, ch, s, sh, r และเสียง /i/ ถ้าปรากฏตามหลังพยัญชนะอื่น ๆ นอกเหนือจากที่ได้กล่าวไว้ ดังนั้นคำไทยที่เขียนด้วยอักษรโรมัน chi, shi และ ri ชาวจีนจะออกเป็นเสียงสระ /uw/ ไม่ใช่เสียง /i/ แบบในภาษาไทย

5. การออกเสียงสระประสม ในภาษาไทยมี 3 หน่วยเสียง คือ /ia/, /ua/ และ /ua/ อย่างไรก็ตามงานวิจัยนี้จัดกลุ่มเสียงสระประสมตามหลักเกณฑ์การถอดอักษรไทยเป็นอักษรโรมันแบบถ่ายเสียงของราชบัณฑิตยสถานที่ไม่จัดให้เสียง /j/ และ /w/ เป็นเสียงพยัญชนะท้าย แต่จัดให้เป็นเสียงสระ /i/ และ /u/ ซึ่งเป็นเสียงสระสุดท้ายของสระประสม ส่วนในภาษาจีนมีสระประสม 23 เสียง ดังแสดงในตาราง

ตารางที่ 5 ความถูกต้องของการออกเสียงรูปอักษรโรมันที่ใช้เขียนแทนหน่วยเสียงสระประสม

หน่วยเสียง/ อักษรไทย	อักษร โรมัน	สัท อักษร พินอิน	เสียงอ่านของ ชาวฮั่นเหนือ		เสียงอ่านของ ชาวฮั่นใต้		เสียงอ่านของ ชนกลุ่มน้อย		ผล การออกเสียง
			ถูก : ผิด	ผล	ถูก : ผิด	ผล	ถูก : ผิด	ผล	
/ia/ เอีย	ia	ie	0:3	✗	3:0	✓	0:3	✗	อาจจะไม่ถูกต้อง
/ua/ เอือ	uea	-	0:3	✗	3:0	✓	0:3	✗	อาจจะไม่ถูกต้อง
/ua/ อัว	ua	uo	2:1	✓	3:0	✓	0:3	✗	อาจจะถูกต้อง
/ai/ ไอ ไอ อัย ไอย	ai	ai	3:0	✓	2:1	✓	3:0	✓	ถูกต้อง
/aai/ อาย			3:0	✓	3:0	✓	1:2	✗	อาจจะถูกต้อง
/au/ เอา	ao	ao	0:3	✗	3:0	✓	2:1	✓	อาจจะถูกต้อง
/aa/ อาว			0:3	✗	2:1	✓	3:0	✓	อาจจะถูกต้อง
/ui/ อุย	ui	ui	3:0	✓	3:0	✓	1:2	✗	อาจจะถูกต้อง
/oi/ โอย	oi	-	3:0	✓	2:1	✓	1:2	✗	อาจจะถูกต้อง
/vui/ ออย	oi	-	0:3	✗	2:1	✓	0:3	✗	อาจจะไม่ถูกต้อง
/xui/ เอย	oei	ei	1:2	✗	0:3	✗	1:2	✗	ไม่ถูกต้อง
/iu/ อิว	io	iu	1:2	✗	3:0	✓	0:3	✗	อาจจะไม่ถูกต้อง
/eu/ เอ้ว	eo	-	2:1	✓	3:0	✓	2:1	✓	ถูกต้อง
/eeu/ เอว			0:3	✗	2:1	✓	0:3	✗	อาจจะไม่ถูกต้อง
/ɛu/ แอ้ว	aeo	-	0:3	✗	0:3	✗	0:3	✗	ไม่ถูกต้อง
/ɛɛu/ แอว			0:3	✗	3:0	✓	0:3	✗	อาจจะไม่ถูกต้อง
/iau/ เอี้ยว	iao	iao	0:3	✗	3:0	✓	0:3	✗	อาจจะไม่ถูกต้อง
/wai/ เอื้อย	ueai	-	0:3	✗	0:3	✗	0:3	✗	ไม่ถูกต้อง
/uai/ อวย	uai	-	2:1	✓	3:0	✓	0:3	✗	อาจจะถูกต้อง

จากตารางที่ 5 จะเห็นได้ว่า

5.1 ชาวจีนสามารถออกเสียงอักษรโรมันได้ถูกต้อง 2 หน่วยเสียง แบ่งออกเป็น

1) ในภาษาไทยและภาษาจีนใช้อักษรโรมันรูปเดียวกัน ทำให้ชาวจีนออกเสียงได้ถูกต้อง มี 1 หน่วยเสียง คือ /ai/ เขียนแทนด้วยอักษรโรมัน ai ในคำว่า ใหญ่ /jài/

2) เป็นหน่วยเสียงที่ไม่มีในระบบเสียงภาษาจีน แต่ชาวจีนออกเสียงได้ถูกต้อง มี 1 หน่วยเสียง คือ /eu/ เขียนแทนด้วยอักษรโรมัน eo ในคำว่า เร็ว /reu/

5.2 ชาวจีนออกเสียงอักษรโรมันไม่ถูกต้อง 3 หน่วยเสียง แบ่งออกเป็น

1) ในภาษาไทยและภาษาจีนใช้อักษรโรมันต่างรูปกัน ทำให้ชาวจีนออกเสียงได้ไม่ถูกต้อง มี 1 หน่วยเสียง คือ /xɿ/(oei-ei) เขียนแทนด้วยอักษรโรมัน oei เช่น ในคำว่า เลย /lɿ/ ชาวจีนฮั่นเหนือและชาวจีนฮั่นใต้ออกเสียงเป็น /lɔɔi/ ชาวจีนชนกลุ่มน้อยออกเสียงเป็น /lɿ/ อาจเป็นเพราะชาวจีนออกเสียงอักษรโรมันของหน่วยเสียงสระเดี่ยว /x, xɿ/ ไม่ถูกต้อง (ดูตารางที่ 4) จึงออกเสียงสระประสมที่ประสมด้วยสระเสียงนี้ไม่ถูกต้องไปด้วย

2) เป็นหน่วยเสียงที่ไม่มีในระบบเสียงภาษาจีน ทำให้ชาวจีนออกเสียงไม่ถูกต้อง มี 2 หน่วยเสียง คือ /eu/ และ /uai/ เช่น อักษรโรมัน ueai ในคำว่า เลื่อย /lúai/ ชาวจีนฮั่นเหนือออกเสียงเป็น /lɿ/ ชาวจีนฮั่นใต้ออกเสียงเป็น /lua/ และชาวจีนชนกลุ่มน้อยออกเสียงเป็น /lai/

5.3 ชาวจีนมีแนวโน้มว่าจะออกเสียงอักษรโรมันถูกต้อง 7 หน่วยเสียง แบ่งออกเป็น

1) ในภาษาไทยและภาษาจีนใช้อักษรโรมันรูปเดียวกัน ทำให้ชาวจีนพอจะออกเสียงได้ใกล้เคียงกันกับเสียงในภาษาไทย มี 4 หน่วยเสียง คือ /aai/(ai-ai), /au/(ao-ao), /aau/(ao-ao) และ /ui/(ui-ui) เช่น อักษรโรมัน ui ในคำว่า ปุย ชาวจีนฮั่นเหนือและชาวฮั่นใต้ออกเสียงถูกต้อง แต่ชาวจีนชนกลุ่มน้อยออกเสียงเป็น /pua/

2) ในภาษาไทยและภาษาจีนใช้อักษรโรมันต่างรูปกัน แต่ยังพอให้ชาวจีนพอจะออกเสียงได้ใกล้เคียงกันกับเสียงในภาษาไทย มี 1 หน่วยเสียง คือ /ua/(ua-ou) เช่น ในคำว่า บัว /bua/ เขียนแทนด้วยอักษรโรมัน ua ชาวจีนฮั่นเหนือและชาวจีนฮั่นใต้ออกเสียงได้ถูกต้อง แต่ชาวจีนชนกลุ่มน้อยออกเสียงเป็น /bua/ ตามเสียงสระในภาษาจีน ซึ่งออกเสียงต่างกับเสียงสระ /ua/ ในภาษาไทย

3) เป็นหน่วยเสียงที่ไม่มีในระบบเสียงภาษาจีน แต่ชาวจีนพอจะออกเสียงได้ มี 2 หน่วยเสียง คือ /oi/ และ /uai/ เช่น ในคำว่า มวย /muai/ เขียนแทนด้วยอักษรโรมัน uai ชาวจีนฮั่นเหนือและชาวจีนฮั่นใต้ออกเสียงได้ถูกต้อง แต่ชาวจีนชนกลุ่มน้อยออกเสียงเป็น /mai/

5.4 ชาวจีนมีแนวโน้มว่าจะออกเสียงอักษรโรมันไม่ถูกต้อง 7 หน่วยเสียง แบ่งออกเป็น

1) ในภาษาไทยและภาษาจีนใช้อักษรโรมันรูปเดียวกัน แต่ชาวจีนส่วนใหญ่กลับออกเสียงได้ไม่ถูกต้อง มี 1 หน่วยเสียง คือ /iao/(iao-iao) เช่น อักษรโรมัน iao ในคำว่า เลี้ยว /sîau/ ชาวจีนฮั่นใต้ออกเสียงได้ถูกต้อง แต่ชาวจีนฮั่นเหนือและชาวจีนชนกลุ่มน้อยออกเสียงเป็น /ai/ น่าจะเป็นเพราะชาวจีนไม่คุ้นเคยกับรูปอักษรโรมันในคำไทย เนื่องจากในภาษาจีนนั้นเสียงสระ /i/ ที่ประสมในเสียงสระ /iao/ ออกเสียงเป็น /i/ หรือ /u/ ตามเสียงพยัญชนะต้น (ดูข้อสังเกตในตารางที่ 4) ทั้งนี้เสียงสระ /iao/ จะประสมกับเสียงพยัญชนะที่แทนด้วยสัทอักษรพินอิน b, p, m, d, t, n, l, j, q และ x เท่านั้น ซึ่งเป็นรูปแบบการสะกดคำที่ตายตัว เมื่อต้องออกเสียงอักษรโรมัน siao ซึ่งไม่ปรากฏรูปแบบการสะกดในสัทอักษรพินอินจึงออกเสียงคลาดเคลื่อนหรือออกเสียงแยกออกเป็น 2 พยางค์ คือ si-ao /sw- au/

2) ในภาษาไทยและภาษาจีนใช้อักษรโรมันต่างรูปกัน ทำให้ชาวจีนส่วนใหญ่ออกเสียงได้ไม่ค่อยถูกต้อง มี 2 หน่วยเสียง คือ /ia/(ia-ie) เช่น อักษรโรมัน ia ในคำว่า เชียง /tʰian/ ชาวจีนอื่นได้ออกเสียงได้ถูกต้อง แต่ชาวจีนอื่นเหนือและชาวจีนชนกลุ่มน้อยออกเสียงเป็น /tʰaan/ และ /tʰaʊŋ/ ตามลำดับ เนื่องจากอักษรโรมัน ia ในภาษาไทย ชาวจีนจะออกเสียงเป็นเสียงกึ่งสระ /w/ อ่านว่า [wa] ส่วนหน่วยเสียง /iu/(io, iu) เขียนแทนด้วยอักษรโรมัน io เช่น ในคำว่า วิว /wiu/ ชาวจีนอื่นได้ออกเสียงได้ถูกต้อง แต่ชาวจีนอื่นเหนือและชาวจีนชนกลุ่มน้อยออกเสียงเป็น /woo/ ทั้งนี้เพราะในภาษาจีนมีหน่วยเสียงสระประสม /iu/ และใช้สัทอักษรพินอิน iu ชาวจีนจึงไม่คุ้นเคยกับอักษรโรมัน io แบบในภาษาไทย

3) เป็นหน่วยเสียงที่ไม่มีในระบบเสียงภาษาจีน แม้จะมีชาวจีนออกเสียงถูกต้องได้บ้าง แต่ชาวจีนส่วนมากจะออกเสียงไม่ถูกต้อง มี 4 หน่วยเสียง คือ /ua/, /ɔi/, /eeu/ และ /ɛɛu/ เช่น อักษรโรมัน uea ในคำว่า เผือก /pʰuak/ ชาวจีนอื่นได้ออกเสียงได้ถูกต้อง แต่ชาวจีนอื่นเหนือและชาวจีนชนกลุ่มน้อยออกเสียงเป็น /pʰauk/ และ /pʰɛk/ ตามลำดับ

จากผลการวิจัยทั้งหมดที่ได้กล่าวมานี้จะเห็นได้ว่า เมื่อใช้หลักเกณฑ์การถอดอักษรไทยเป็นอักษรโรมันแบบถ่ายเสียงของราชบัณฑิตยสถานเขียนชื่อสถานที่ท่องเที่ยวภาษาไทยแล้ว เป็นไปได้ว่านักท่องเที่ยวชาวจีนส่วนใหญ่จะออกเสียงชื่อสถานที่ท่องเที่ยวตามรูปแบบสัทอักษรพินอินเป็นหลัก รวมถึงมีการออกเสียงตามอิทธิพลเสียงภาษาอังกฤษและภาษาจีนท้องถิ่นร่วมด้วย ทำให้ออกเสียงอักษรโรมันได้ทั้งถูกต้องตามการออกเสียงภาษาไทยและออกเสียงคลาดเคลื่อนไป

อักษรโรมันแทนหน่วยเสียงภาษาไทยที่ชาวจีนออกเสียงได้ถูกต้องมักเป็นเสียงที่มีในภาษาจีนและมีรูปอักษรโรมันตรงกันหรือคล้ายกันกับสัทอักษรพินอินที่ชาวจีนคุ้นเคย เช่น หน่วยเสียงพยัญชนะต้น /m/(m), /n/(n), /pʰ/(p), /tʰ/(t), /s/(s) หรือหน่วยเสียงสระ /a/(a), /e/(e), /i/(i), /o/(o), /u/(u)

ส่วนรูปอักษรโรมันที่ชาวจีนอาจออกเสียงคลาดเคลื่อนมักเป็นหน่วยเสียงที่ไม่มีในภาษาจีน เช่น อักษรโรมันแทนหน่วยเสียงพยัญชนะต้น /b/, /d/ หน่วยเสียงพยัญชนะต้นควบ หน่วยเสียงสระ /ɤ/ เมื่อออกเสียงไม่ได้ก็จะข้ามเสียงนี้ไปหรือออกเสียงตามเสียงในภาษาจีนตามการคาดเดาของตน อีกกรณีหนึ่งคือเป็นหน่วยเสียงที่มีในภาษาจีนแต่มีรูปอักษรโรมันต่างกับสัทอักษรพินอินหรือมีการสะกดด้วยอักษรโรมันที่ซับซ้อนไม่คุ้นเคย เช่น หน่วยเสียงพยัญชนะต้น /p/(p-b), /k/(kh-g) หน่วยเสียงสระ /ɤi/(oei-ei) ที่ชาวจีนจะออกเสียงตามสัทอักษรพินอินที่ตนคุ้นเคยซึ่งไม่ตรงกับเสียงในภาษาไทย

ทั้งนี้ในส่วนของหน่วยเสียงสระนั้น บางเสียงมีในภาษาจีนแต่ไม่มีความแตกต่างของเสียงสระสั้น-ยาว ชาวจีนส่วนใหญ่จึงมักไม่คำนึงถึง เมื่อต้องออกเสียงคำภาษาไทยจึงออกเสียงสระสั้น-ยาวคลาดเคลื่อนซึ่งส่งผลต่อความหมายของคำ

อย่างไรก็ตามหากเป็นชื่อสถานที่ท่องเที่ยวที่มีชื่อเสียงและเป็นที่ยอมรับ เช่น Wat Phrakaeo, Wat Arun, Phuket, Chiang Mai ชาวจีนส่วนใหญ่มักจะออกเสียงอักษรโรมันได้เพราะคุ้นเคยกับชื่อเหล่านี้ แต่หากเป็นชื่อสถานที่ที่ไม่คุ้นเคย มีการสะกดด้วยอักษรโรมันที่ซับซ้อน หรือสะกดด้วยอักษรโรมันคนละรูปกับสัทอักษรพินอินก็อาจทำให้ชาวจีนออกเสียงคลาดเคลื่อนได้เช่นกัน

รายการอ้างอิง

- กรมประชาสัมพันธ์. (2566). โฆษกรัฐบาลเผย ต่างชาติเที่ยวไทยปี 2566 สะสมกว่า 27 ล้านคน เป็นไปตามเป้าหมายของรัฐบาล นายกฯ สั่งการวางแผนทางดึงดูดการท่องเที่ยวปี 2567 เพิ่มเป้าหมายสร้างรายได้รวม 3.5 ล้านล้านบาท. <https://www.prd.go.th/th/content/category/detail/id/39/iid/245919>
- กาญจนา นาคสกุล. (2551). ระบบเสียงภาษาไทย (พิมพ์ครั้งที่ 6). โครงการเผยแพร่ผลงานวิชาการ คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- นพเก้า สิริธรรานนท์. (2556). การศึกษาเปรียบเทียบระบบเสียงภาษาจีนกลางและภาษาไทยเพื่อการสอนการออกเสียง. [วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิตไม่ได้ตีพิมพ์]. มหาวิทยาลัยมหิดล.
- เมฆม สอดส่องกุล. (2554). ชนกลุ่มน้อยในประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีน และสถานภาพการศึกษาในประเทศไทย. *วารสารศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี*, 7(2), หน้า 29–69.
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2542). หลักเกณฑ์การถอดอักษรไทยเป็นอักษรโรมันแบบถ่ายเสียง. ราชบัณฑิตยสถาน.
- วรวรรณ ศรียากย์. (2556). *ภาษาศาสตร์ภาษาไทย* (พิมพ์ครั้งที่ 2). สัมปชัญญะ.
- Bokhorst-Heng, WD., & Wee, L. (2007). Language Planning in Singapore: On Pragmatism, Communitarianism and Personal Names. *Current Issues in Language Planning*, 8(3), pp. 324-343.
- International Phonetic Association. (2020). *THE INTERNATIONAL PHONETIC ALPHABET* https://www.internationalphoneticassociation.org/IPAcharts/common_files/pdfs/pdfs_IPA_charts_E/IPA_Kiel.pdf
- Ong, T. W. S., & Troyer, R. A. (2022). The Double-Edged Sword of Mandarin: Language Shift and Cultural Maintenance among Middle-Aged Chinese-Malaysians. *MANUSYA: Journal of Humanities*. 25(1). pp. 63-82.
- Xu, S., Yin, X., Li, S., Jin, W., Lou, H., Yang, L., Gong, X., Wang, H., Shen, Y., Pan, X., He, Y., Yang, Y., Wang, Y., Fu, W., An, Y., Wang, J., Tan, J., Qian, J., Chen, X., Zhang, X., & Jin, L. (2009). Genomic dissection of population substructure of Han Chinese and its implication in association studies. *The American Journal of Human Genetics*, 85(6), pp. 762–774.